

OKVIRNI SKLEP SVETA 2005/212/PNZ

z dne 24. februarja 2005

o zaplembi premoženjske koristi, pripomočkov in premoženja, ki so povezani s kaznivimi dejanji

SVET EVROPSKE UNIJE JE –

ob upoštevanju Pogodbe o Evropski uniji, zlasti členov 29, 31(1)(c) in 34(2)(b),

ob upoštevanju pobude Kraljevine Danske⁽¹⁾,

ob upoštevanju mnenja Evropskega parlamenta,

ob upoštevanju naslednjega:

(1) Glavni motiv čezmejnega organiziranega kriminala je materialna korist. Poskusi preprečevanja in boja proti takemu kriminalu so lahko učinkoviti samo, če so osredotočeni na sledenje, zamrznitev, zaseg in zaplembo premoženjskih koristi, pridobljenih s kaznivimi dejanji. Vendar pa je to oteženo med drugim tudi zaradi razlik med zakonodajami držav članic na tem področju.

(2) V sklepih Evropskega sveta na Dunaju v decembru 1998 je Evropski svet pozval k okrepitvi prizadevanj EU v boju proti mednarodnemu organiziranemu kriminalu v skladu z akcijskim načrtom o tem, kako kar najboljše izvajati določbe Amsterdamske pogodbe o območju svobode, varnosti in pravice⁽²⁾.

(3) V skladu z odstavkom 50(b) Dunajskega akcijskega načrta se morajo v petih letih po začetku veljavnosti Amsterdamske pogodbe nacionalni predpisi, ki urejajo zasege in zaplembe premoženjskih koristi, pridobljenih s kaznivimi dejanji, izboljšati in približati, kjer je to potrebno, ob upoštevanju pravic dobrovernih tretjih oseb.

(4) Odstavek 51 sklepov Evropskega sveta v Tampereju 15. in 16. oktobra 1999 poudarja, da je pranje denarja v samem središču organiziranega kriminala in bi ga bilo treba izkoreniniti, kjer koli se pojavi, in da je Evropski svet odločen zagotoviti, da se sprejmejo konkretni ukrepi za sledenje, zamrznitev, zaseg in zaplembo premoženjske koristi, pridobljene s tem kaznivim dejanjem. V odstavku 55 Evropski svet poziva tudi k približevanju kazenske zakonodaje in postopkov, ki zadevajo pranje denarja (npr. sledenje, zamrznitev in zaplemba sredstev).

(5) Na podlagi priporočila 19 akcijskega načrta iz leta 2000 z naslovom „Preprečevanje in nadzor organiziranega kriminala: strategija Evropske unije za začetek novega tisočletja“, ki ga je Svet potrdil 27. marca 2000⁽³⁾, je treba preučiti, če obstaja potreba po pravnem instrumentu, ki bi ob upoštevanju najboljše prakse v državah članicah in s polnim spoštovanjem temeljnih pravnih načel v kazensko, civilno oziroma davčno pravo uvedel možnost olajšanja dokaznega bremena glede izvora sredstev osebe, ki je bila obsojena za kaznivo dejanje, povezano z organiziranim kriminalom.

(6) Na podlagi člena 12 o zaplembi in zasegu Konvencije ZN z dne 12. decembra 2000 proti mednarodnemu organiziranemu kriminalu lahko države pogodbenice preučijo možnost zahtevati od storilca, da dokaže zakonitost porekla premoženjske koristi, ki je bila domnevno pridobljena s kaznivim dejanjem, ali drugega premoženja, ki ga je treba zaseči, kolikor je taka zahteva v skladu z načeli njihovega notranjega prava in z naravo njihovih sodnih postopkov.

(7) Vse države članice so ratificirale Konvencijo Sveta Evrope z dne 8. novembra 1990 o pranju, odkrivanju, zasegu in zaplembi premoženjske koristi, pridobljene s kaznivim dejanjem. Nekatere države članice so na podlagi člena 2 Konvencije predložile izjave v zvezi z zaplembo, ki jih zavezujejo, da izvajajo zaplembe samo na podlagi natančno določenih kaznivih dejanj.

(8) Okvirni sklep Sveta 2001/500/PNZ⁽⁴⁾ z dne 26. junija 2001 predpisuje določbe o pranju denarja, identifikaciji, sledenju, zamrznitvi, zasegu in zaplembi pripomočkov za kazniva dejanja in premoženjskih koristi, pridobljenih s kaznivim dejanjem. Poleg tega države članice v skladu s tem okvirnim sklepom ne smejo zahtevati ali ohraniti pridržkov glede določb Konvencije Sveta Evrope o zaplembi, če gre za kaznivo dejanje, za katero je najvišja zagrožena kazen odvzem prostosti ali nalog za pridržanje več kot eno leto.

(9) Obstoječi pravni instrumenti na tem področju niso v zadostni meri dosegli učinkovitega čezmejnega sodelovanja glede zaplembe, ker nekatere države članice še vedno ne morejo zapleniti premoženjske koristi, pridobljene z vsemi kaznivimi dejanji, za katera je zagrožena kazen odvzema prostosti za več kot eno leto.

⁽¹⁾ UL C 184, 2.8.2002, str. 3.

⁽²⁾ UL C 19, 23.1.1999, str. 1.

⁽³⁾ UL C 124, 3.5.2000, str. 1.

⁽⁴⁾ UL L 182, 5.7.2001, str. 1.

- (10) Cilj tega okvirnega sklepa je zagotoviti, da imajo vse države članice učinkovita pravila, ki urejajo zaplembo premoženjskih koristi, pridobljenih s kaznivim dejanjem, med drugim v zvezi z dokaznim bremenom glede vira sredstev osebe, ki je bila obsojena za kaznivo dejanje, povezano z organiziranim kriminalom. Ta okvirni sklep je povezan z danskim osnutkom okvirnega sklepa o vzajemnem priznavanju odredb o zaplembi premoženjskih koristi, pridobljenih s kaznivimi dejanji, in delitvijo sredstev, ki je bil predložen istočasno.
- (11) Ta okvirni sklep državi članici ne preprečuje uporabe njenih temeljnih načel v zvezi s pravilnim postopkom, zlasti glede domneve nedolžnosti, premoženjskih pravic, svobode združevanja, svobode tiska in svobode izražanja v drugih medijih

SPREJEL NASLEDNJI OKVIRNI SKLEP:

Člen 1

Opredelitve pojmov

Za namene tega okvirnega sklepa:

- „premoženjska korist“ pomeni katero koli gospodarsko korist od kaznivih dejanj. Zajema lahko kakršno koli obliko premoženja, kot je opredeljeno v naslednji alineji;
- „premoženje“ pomeni vsakršno premoženje, materialno ali nematerialno, premično ali nepremično, ter pravne dokumente in listine, ki izkazujejo pravni naslov ali pravni interes na takšnem premoženju;
- „pripomočki za kazniva dejanja“ pomenijo katero koli premoženje, ki se uporablja ali ki je na kakršen koli način, v celoti ali delno, namenjeno storitvi kaznivega dejanja ali kaznivih dejanj;
- „zaplemba“ pomeni kazen ali ukrep, ki ga sodišče izreče po zaključku postopkov v zvezi s kaznivim dejanjem ali kaznivimi dejanji, kar vodi k dokončnemu odvzemu premoženja;
- „pravna oseba“ pomeni vsak pravni subjekt, ki mu veljavno nacionalno pravo podeljuje takstatus, razen državnih ali drugih javnih organov, ki izvršujejo državno oblast, in javnihmednarodnih organizacij.

Člen 2

Zaplemba

1. Vsaka država članica sprejme potrebne ukrepe, ki ji omogočijo celotno ali delno zaplembo pripomočkov za kazniva dejanja in premoženjskih koristi, pridobljenih s kaznivimi dejanji, za katere je zagrožena kazen odvzema prostosti več kot eno leto, ali premoženja v vrednosti, ki ustreza tej premoženjski koristi.
2. V zvezi z davčnimi kaznivimi dejanji lahko države članice proti storilcu za odvzem premoženjskih koristi, pridobljenih s kaznivim dejanjem, uporabijo tudi nekazenske postopke.

Člen 3

Razširjene pristojnosti za zaplembo

1. Vsaka država članica sprejme vsaj potrebne ukrepe, ki ji omogočijo, da lahko v okoliščinah iz odstavka 2 v celoti ali delno zapleni premoženje osebe, obsojene za kaznivo dejanje:
 - (a) storjeno v okviru kriminalne združbe, kot je opredeljena v Skupnem ukrepu 98/733/PNZ z dne 21. decembra 1998 o kaznivosti udeležbe v hudodelski združbi v državah članicah Evropske unije ⁽¹⁾, kadar je kaznivo dejanje zajeto z:
 - Okvirnim sklepom Sveta 2000/383/PNZ z dne 29. maja 2000 o povečanju zaščite s kaznimi in drugimi sankcijami za ponarejanje v zvezi z uvedbo eura ⁽²⁾,
 - Okvirnim sklepom Sveta 2001/500/PNZ z dne 26. junija 2001 o pranju denarja, identifikaciji, sledenju, zamrzitvi, zasegu in zaplembi pripomočkov za kazniva dejanja in premoženjske koristi, pridobljene s kaznivim dejanjem,
 - Okvirnim sklepom Sveta 2002/629/PNZ z dne 19. julija 2002 o boju proti trgovanju z ljudmi ⁽³⁾,
 - Okvirnim sklepom Sveta 2002/946/PNZ z dne 28. novembra 2002 o krepitvi kazenskega okvirja na področju preprečevanja nujenja pomoči pri nedovoljenem vstopu, tranzitu in prebivanju ⁽⁴⁾,
 - Okvirnim sklepom Sveta 2004/68/PNZ z dne 22. decembra 2003 o boju proti spolnemu izkoriščanju otrok in otroški pornografiji ⁽⁵⁾,

⁽¹⁾ UL L 351, 29.12.1998, str. 1.

⁽²⁾ UL L 140, 14.6.2000, str. 1.

⁽³⁾ UL L 203, 1.8.2002, str. 1.

⁽⁴⁾ UL L 328, 5.12.2002, str. 1.

⁽⁵⁾ UL L 13, 20.1.2004, str. 44.

— Okvirnim sklepom Sveta 2004/757/PNZ z dne 25. oktobra 2004 o opredelitvi minimalnih določb glede elementov kaznivih dejanj in kazni na področju nedovoljenega prometa s prepovedanimi drogami ⁽¹⁾,

(b) ki je zajeto z Okvirnim sklepom Sveta 2002/475/PNZ z dne 13. junija 2002 o boju proti terorizmu ⁽²⁾,

pod pogojem, da je za kaznivo dejanje po zgoraj omenjenih okvirnih sklepih

— glede kaznivih dejanj, razen pranja denarja, zagrožena najvišja kazenska sankcija najmanj 5 do 10 let zapor,

— glede pranja denarja zagrožena najvišja kazenska sankcija najmanj 4 leta zapor

in da je kaznivo dejanje take narave, da lahko prinaša materialno korist.

2. Vsaka država članica sprejme potrebne ukrepe, da lahko po tem členu izvede zaplembo vsaj:

(a) kadar je na podlagi določenih dejstev nacionalno sodišče z gotovostjo ugotovilo, da zadevno premoženje izhaja iz kriminalnih dejavnosti obsojenca v obdobju pred obsodbo iz odstavka 1, ki ga sodišče šteje za primerno dolgo glede na okoliščine posameznega primera; oziroma

(b) kadar je na podlagi določenih dejstev nacionalno sodišče z gotovostjo ugotovilo, da zadevno premoženje izhaja iz podobnih kriminalnih dejavnosti obsojenca v obdobju pred obsodbo iz odstavka 1, ki ga sodišče šteje za primerno dolgo glede na okoliščine posameznega primera; oziroma

(c) kadar se ugotovi, da je vrednost premoženja nesorazmerna z zakonitimi dohodki obsojenca in je na podlagi določenih dejstev nacionalno sodišče z gotovostjo ugotovilo, da zadevno premoženje izhaja iz kriminalnih dejavnosti obsojenca.

3. Vsaka država članica se lahko odloči tudi za sprejetje potrebnih ukrepov, ki ji omogočijo celotno ali delno zaplembo premoženja, pridobljenega s strani najbližjih sorodnikov

zadevne osebe, in zaplembo premoženja, prenesenega na pravno osebo, ki jo nadzoruje zadevna oseba sama ali skupaj s svojimi najbližjimi sorodniki, v skladu s pogoji iz odstavkov 1 in 2. Isto velja, če zadevna oseba prejme precejšnji del dohodka pravne osebe.

4. Države članice lahko proti storilcu za odvzem zadevnega premoženja uporabijo tudi nekazenske postopke.

Člen 4

Pravna sredstva

Vsaka država članica sprejme potrebne ukrepe za zagotovitev, da imajo zainteresirane strani, na katere vplivajo ukrepi členov 2 in 3, na razpolago učinkovita pravna sredstva za varstvo svojih pravic.

Člen 5

Jamstva

Ta okvirni sklep ne vpliva ali spreminja obveznosti spoštovanja temeljnih pravic in temeljnih načel iz člena 6 Pogodbe o Evropski uniji, ki vključujejo zlasti domnevo nedolžnosti.

Člen 6

Izvajanje

1. Države članice sprejmejo ukrepe, potrebne za uskladitev s tem okvirnim sklepom, do 15. marca 2007.

2. Države članice do 15. marca 2007 pošljejo Generalnemu sekretariatu Sveta in Komisiji besedila določb, ki v njihovo nacionalno pravo prenašajo obveznosti, ki jim jih nalaga ta okvirni sklep. V skladu s poročilom, pripravljenim na osnovi teh informacij, in pisnega poročila Komisije Svet do 15. junija 2007 oceni, v kolikšni meri so države članice sprejele ukrepe za uskladitev s tem okvirnim sklepom.

Člen 7

Začetek veljavnosti

Ta okvirni sklep začne veljati na dan objave v *Uradnem listu Evropske unije*.

V Bruslju, 24. februarja 2005

Za Svet

Predsednik

N. SCHMIT

⁽¹⁾ UL L 335, 11.11.2004, str. 8.

⁽²⁾ UL L 164, 22.6.2002, str. 3.